

Република Србија

**КОМИСИЈА ЗА КОНТРОЛУ
ДРЖАВНЕ ПОМОЋИ**

Број: 401-00-00112/2019-01/3

Датум: 12. јул 2019. године

Кнеза Милоша 20, Београд

На основу члана 9. став 1. тач. 1) и 3) и члана 13. ст. 1, 2. и 5. Закона о контроли државне помоћи („Службени гласник РС“, број 18/09) и чл. 136. и 137. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС“, број 18/16), у поступку претходне контроле, покренутом на основу пријаве државне помоћи Број: П-464-164/2019 од 25. јун 2019. године коју је поднела Градска управа града Суботица, Трг слободе број 1, 24000 Суботица, Комисија за контролу државне помоћи на 163. седници, одржаној 12. јула 2019. године, доноси

РЕШЕЊЕ

I ДОЗВОЉАВА СЕ државна помоћ привредном друштву Voysen Abgassysteme d.o.o. Subotica, са седиштем у Суботици, Улица Фрање Клуза бб, матични број: 21401056, ПИБ: 110912046, у виду отуђења неизграђеног грађевинског земљишта у јавној својини без накнаде, ради реализације инвестиционог пројекта.

II Ово Решење објавити на интернет презентацији Комисије за контролу државне помоћи.

Образложење

Поступајући у складу са чланом 3. став 2. Уредбе о начину и поступку пријављивања државне помоћи („Службени гласник РС“, број 13/10), Градска управа града Суботице, је, Дописом Број: П-464-164/2019 од 25. јун 2019. године (у даљем тексту: Подносилац пријаве), доставила Комисији за контролу државне помоћи (у даљем тексту: Комисија) Општи образац пријаве државне помоћи и Посебан образац за пријављивање регионалне инвестиционе државне помоћи (у даљем тексту: Пријава). Као пратећи прилог поменутих образаца, достављен је Нацрт уговора о отуђењу неизграђеног грађевинског земљишта катастарске парцеле број: 33924/ К.О. Суботица, између Града Суботице (у даљем тексту: Град Суботица или Давалац) и друштва Voysen Abgassysteme doo Subotica, са седиштем у Суботици, Улица Фрање Клуза бб, матични број: 21401056, ПИБ: 110912046 (у даљем тексту: Voysen Abgassysteme или Корисник), ради реализације инвестиционог пројекта.

Такође, Комисији је достављен и Елаборат о оправданости отуђења грађевинског земљишта без накнаде у привредној зони „Мали Бајмок“ компанији Voysen Abgassysteme, катастарске парцеле број: 33924/ К.О. Суботица, Закључак о усвајању Елабората, Елаборат о оправданости отуђења грађевинског земљишта без накнаде у привредној зони „Мали Бајмок“ компанији Voysen Abgassysteme Број: I-00-35-2/2019 од 26. фебруара 2019. године; Voysen Abgassysteme план инвестиције, Информација о локацији Градске управе града Суботице – Секретаријат за грађевинарство Број: IV-05-353-348/2018 од 22. августа 2018. године, Извод из листа непокретности број 6608 КО Доњи град, као и процена Министарства финансија, Пореске управе Филијала Суботица, дел. број: 236-464-08-00082/2018 од 6. септембра 2018. године, о тржишној вредности непокретности, кат. парцеле број: 33924/14 К.О. укупне површине 10ha13a94m² градског грађевинског земљишта. Дописом број: П-464-164/2019-1 од 5. јула 2019. године достављена су Писма ZF

Friedrichshafen AG од дана 28. јуна 2019. године (у даљем тексту: писмо) и од 3. јула 2019. године, као и измењен Нацрт уговора о отуђењу неизграђеног грађевинског земљишта катастарске парцеле број: 33924/К.О. Суботица (у даљем тексту: Нацрт уговора).

Комисија је на основу документације садржане у Пријави, приступила идентификацији даваоца и корисника државне помоћи, инструмента доделе државне помоћи, планираног трајања, износа и интензитета као и друге околности које су од значаја за утврђивање правилног и потпуног чињеничног стања.

1. Предмет Пријаве

Предмет Пријаве и процене Комисије су критеријуми којима је предвиђено додељивање грађевинског земљишта у јавној својини без накнаде, са намером реализације инвестиционог пројекта.

Отуђење неизграђеног грађевинског земљишта у јавној својини града се врши на основу члана 99. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, бр. 72/09, 81/09-исправка, 64/10-одлука УС, 24/11, 121/12, 42/13-одлука УС, 50/13-одлука УС, 98/13-одлука УС, 132/14, 145/14 и 83/18), Уредбе о условима, начину и поступку под којима се грађевинско земљиште у јавној својини може отуђити или дати у закуп по цени мањој од тржишне цене, односно закупнине или без накнаде, као и услове, начин и поступак размене непокретности („Службени гласник РС“, бр. 61/15, 88/15, 46/17 и 30/18), члана 7. Одлуке о прибављању, отуђењу и давању у закуп грађевинског земљишта и претварања права закупа на грађевинском земљишту у право својине („Службени лист града Суботице“, бр. 14/15 и 53/16 – др. Одлуке), Закључак Скупштине Града Суботице број: I-00-35-2/2019 од 26. фебруара 2019. године о усвајању Елабората о оправданости и других прописа/аката којима се уређују права и обавезе у поступању са предметним отуђењем.

1.1. Опис Нацрта уговора

Предмет Нацрта уговора је отуђење неизграђеног грађевинског земљишта у јавној својини града Суботице, путем непосредне погодбе, без накнаде, и то катастарске парцеле број: 33924/14 К.О. Суботица, уписане у Лист непокретности број 6608 КО Доњи град, површине 10ha13a94m², ради реализације пројекта изградње нових производних објеката којима се унапређује локални економски развој.

У погледу обавеза инвеститора, Нацртом уговора је предвиђено да корисник у року од две године од дана потписивања уговора изгради нове производне објекте према важећем планском документу, оквирне површине минимум 35.000m², те да изврши улагања у материјалну и нематеријалну имовину у висини од најмање 55.000.000,00 евра, а у свему у складу са пословним планом од 16. априла 2019. године, који је саставни део Пријаве. Такође, инвеститор се обавезује да запошљавање врши по динамици приказаној у Нацрту уговора, односно да до 31.12.2020. године запосли најмање 507 радника на неодређено време.

Даље, предвиђена је и обавеза да Корисник обезбеди учешће од најмање 25% оправданих трошкова из сопствених средстава или других извора који не садрже државну помоћ, као и чињеница да ће се оправдани трошкови посматрати у односу на инвестициону структуру дату у Инвестиционом плану, при чему се за оправдане трошкове улагања узима само улагање у нову опрему. Сходно члану 11. Нацрта уговора, корисник је у обавези да у року од 30 дана од дана закључења уговора, отуђиоцу достави банкарску гаранцију која је „безусловна, неопозива, без права на приговор и платива на први позив“ издату од стране пословне банке која је регистрована на територији Републике Србије, са роком важења који је тридесет дана дужи до 31. децембра 2024. године од дана издавања, а на износ укупне тржишне вредности грађевинског земљишта.

У погледу задржавања инвестиције и новоотворених радних места, корисник се обавезује да новоотворена радна места повезана са инвестицијом и инвестицију задржи на територији града Суботице најмање пет година од имплементације Инвестиционог пројекта. Даном имплементације сматра се достизање пуне запослености, односно запошљавање 507 радника.

Од значаја представља и Нацртом уговора предвиђена обавеза Корисника да уговор учини доступним сваком даваоцу државне помоћи код којег се јави за доделу средстава у циљу правилне оцене могућности за доделу и кумулације.

2. Опис државне помоћи

Државна помоћ се састоји у омогућавању инвеститору да, ван тржишних услова, дође у посед неизграђеног грађевинског земљишта које је у јавној својини Града Суботице. Имајући у виду да се земљиште уступа без накнаде, инвеститор се ослобађа трошкова које би иначе сносио уколико би наведено земљиште било купљено уз накнаду која одговара процењеној тржишној вредности.

2.1. Циљ државне помоћи

У циљу подстицања регионалног развоја, Скупштина града Суботице је донела Закључак број: I-00-35-2/2019 од 26. фебруара 2019. године, којим се дефинише намера пружања регионалне помоћи за улагање великог привредног субјекта у изградњу и постављање фабрике за производњу осталих делова и додатне опреме за моторна возила у Граду Суботици.

2.2. Давалац и корисник државне помоћи

У конкретном случају, као давалац државне помоћи идентификован је Град Суботица.

Корисник државне помоћи је привредно друштво *Boysen Abgassysteme doo Subotica*, са седиштем у Суботици, Улица Фрање Клуза бб, матични број: 21401056, ПИБ: 110912046, чија претежна делатност представља производњу осталих делова и додатне опреме за моторна возила, чија је шифра делатности: 2932.

Корисник је основан од стране „*Firederich Boyssen GmbH&Co.KG*“ са седиштем у *Altensteig*-у Немачка, мултинационалне компаније, која на своје 22 локације у свету запошљава 4.300 радника и производи испусне разводнике, катализаторе, филтере честица, пригушиваче, испусне клапне. Компанија служи произвођачима аутомобила и комерцијалних возила. „*Firederich Boyssen GmbH&Co.KG*“ основана је 1921. године са седиштем у *Altensteig*-у, Немачка. Има производњу у Немачкој, Кини, Индији, Јужној Африци, Америци и у Мексику.

Имајући у виду податке из Пријаве, односно податке доступне са интернет презентације „*Firederich Boyssen GmbH&Co.KG*“ за 2018. годину, друштво је остварило промет у висини од 1.920 милиона евра, на основу чега се може закључити да привредни субјект не представља привредни субјект у тешкоћама у смислу правила за доделу државне помоћи¹.

2.3. Опис инвестиционог пројекта

---

¹<https://boysen-online.de/en/company-details/>

Подносилац пријаве је истакао да инвестиција подразумева изградњу новог производног погона за производњу издувних система за аутомобиле, као и да се ради о green-field инвестицији.

Инвестиција ће се реализовати у Суботици, на територији месне заједнице Мали Бајмок на локацији Привредне зоне „Мали Бајмок“. Привредна зона се налази уз Државни пут I Б реда бр. 12 Суботица – Сомбор. Предметно земљиште, у оквиру Привредне зоне „Мали Бајмок“ спада у подручје које обухвата Слободна зона Суботица. Као предности привредне зоне, Подносилац пријаве истиче њен повољан географски положај, близину државног пута, близину међународних граничних прелаза: Келебија, Хоргош, Хоргош II и Бајмок, површину индустријске зоне, њену опремљеност и попуњеност и изглед терена на којем се налази индустријска зона.

Подносилац пријаве је доставио писмо Корисника у коме је наведено да је Корисник одабрао Град Суботицу као локацију за инвестицију због повољног географског положаја који олакшава пословну сарадњу са Мађарском, Румунијом, Хрватском, остатком Европе и Турском. Такође, разлози одабира Града Суботице су и локација и величина парцеле у Привредној зони која је идеална за планове које Корисник има, инфраструктурна развијености Града Суботице и инфраструктурне развијеност индустријске зоне. Најзад, Корисник је одабрао Град Суботицу због доброг квалитета радне снаге и близине Универзитета у Новом Саду који омогућава високообразовани профил запослених.

Нацртом уговора предвиђа се да период реализације инвестиционог пројекта траје пет година (од 2019. године до 2024. године). Инвестиционим пројектом је предвиђена изградња грађевинског објекта величине 35.000m² на грађевинском земљишту величине 10ha13a94m².

Према подацима из Пријаве, у наведеном периоду Корисник планира да запосли укупно 507 радника на неодређено време. Укупно предвиђени трошкови инвестирања за пријављени пројекат износе 55.000.000,00 евра, од чега улагање у опрему износи 34.000.000,00 евра. Подносилац пријаве је потврдио да ће 95% улагања у опрему обухватити улагање у нову опрему, односно улагање у нову опрему ће износити 32.300.000,00 евра.

2.4. Инструмент доделе државне помоћи (висина, кумулација и задржавање инвестиције)

Инструмент доделе државне помоћи представља додела земљишта инвеститору ван тржишних услова, отуђењем неизграђеног грађевинског земљишта у јавној својини Града Суботице без накнаде. Износ државне помоћи представља процењену тржишну вредност грађевинског земљишта, умањену за износ накнаде коју је платио инвеститор. Имајући у виду да се исто додељује без накнаде, државна помоћ је једнака износу процењене тржишне вредности од стране Пореске управе Филијала Суботица. Тржишна вредност наведене парцеле је процењена на износ од 1.334,34 динара/m², при чему је укупна вредност обрачуната у износу од 135.294.069,96 динара, односно 1.145.318,51 евра².

Од значаја за оцену Комисије, представља чињеница да се грађевинско земљиште додељује под условом да Корисник задржи инвестиције у региону који се помаже најмање пет година након завршетка инвестиционог пројекта.

Са становишта значаја регионалног развоја, Подносилац пријаве је истакао да ће инвестициони пројекат омогућити 507 додатних радних места. Квалитет створених послова ће бити висок што има утицај на просечне месечне укупне трошкове зарада које ће бити веће од просечних месечних трошкова зарада у суботичком округу.

² Обрачун курса евра је по званичном курсу евра Народне банке Србије на дан 4. септембар 2018. године

Подносилац пријаве оправдано претпоставља да ће инвестициони пројекат, такође, довести до стварања индиректних послова у ланцу снабдевања, као и да постоје претпоставке за даље ефекте запошљавања који се могу очекивати у услужним индустријама током фазе изградње и када је постројење у функцији.

Подносилац пријаве напомиње да је привлачење страних директних инвестиција виталан део регионалног плана развоја за Републику Србију у целини.

Налаз и оцена Комисије:

На 163. седници Комисије, одржаној 12. јула 2019. године, Комисија је разматрала сву достављену документацију како би оценила да ли у конкретном случају постоји додела јавних средстава, селективност, економска предност и нарушавање конкуренције на тржишту. Доделом средстава само одређеним корисницима омогућава се да искључиво ти корисници стичу економску предност доделом бесповратних средстава правних лица која управљају и/или располажу јавним средствима, а која такви корисници не би другачије добили. Са становишта државне помоћи је у потпуности ирелевантно да ли су та средства додељена у финансијском или неком другом облику, имајући у виду да се на наведени начин стиче повољнији положај на тржишту у односу на конкуренте, чиме се нарушава или постоји опасност од нарушавања конкуренције на тржишту.

Анализом достављене документације, Комисија констатује да је Пријава потпуна у смислу члана 2. став 1. тачка 4) Закона о контроли државне помоћи („Службени гласник РС“, број 51/09 – у даљем тексту: Закон), на основу чега је утврдила следеће:

Сагласно члану 11. став 1. Закона, давалац државне помоћи је дужан да, пре доделе државне помоћи, поднесе пријаву државне помоћи Комисији, а ставом 2. истог члана одређено је да је предлагач прописа који представља основ за доделу државне помоћи, дужан да нацрт, односно предлог прописа, пре упућивања у процедуру доношења, пријави Комисији. С тим у вези, Комисија је закључила да су услови из наведених чланова испуњени, као и члана 13. став 1. Закона и започела поступак претходне контроле дозвољености државне помоћи.

Комисија је у поступку претходне контроле одлучивала о дозвољености државне помоћи која се додељује на основу Нацрт уговора, при чему је утврдила да Нацрт уговор представља основ за доделу државне помоћи, сагласно члану 2. став 1. тачка 1) Закона. Отуђењем грађевинског земљишта у јавној својини Града Суботице без накнаде, умањени су локални изворни приходи будући да је Град Суботица одобрио отуђење. Такође, средства су намењена друштву *Boysen Abgassysteme doo Subotica*, на основу чега је утврђено да се средства додељују унапред одређеном кориснику³. Комисија је Нацрт уговора оцењивала у односу на правила за доделу државне помоћи утврђена Уредбом о правилима за доделу државне помоћи („Службени гласник РС“, бр. 13/10, 100/11, 91/12, 37/13, 97/13 и 119/14 – у даљем тексту: Уредба).

Комисија је нарочито ценила околност да је стопа незапослености у Републици Србији износи 13,5 % и да је бруто домаћи производ (у даљем тексту: БДП) по становнику од 677.000 динара, односно да просечна вредност БДП-а износи 36% вредности БДП-а Европске уније, Република Србија је у односу на Европску Унију проглашена за регион А (недовољно развијено подручје)⁴, чиме се испуњава неопходан услов да се државна помоћ додељује ради унапређења економског развоја подручја Републике Србије са изузетно

³ Члан 12. став 3. тачка 1) Закона, дефинише да је индивидуална државна помоћ која се додељује на основу акта даваоца државне помоћи, унапред одређеном кориснику, а није заснована на шеми државне помоћи

⁴ Сходно члану 73(7)(а) Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије, са друге стране (Закон о потврђивању Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије, са друге стране („Службени гласник РС – Међународни уговори“, број 83/08 – у даљем тексту: ССП)), прописано је да ће се Република Србија сматрати подручјем идентичним подручјима Европске уније која су описана у члану 87(3)(а) Уговора о оснивању Европске заједнице.

ниским животним стандардом или са високом стопом незапосленост, сходно члану 5. став 1. тачка 1) Закона.

Такође, имајући у виду податке пословном успеху друштва *Boyssen Abgassysteme doo Subotica*, може се закључити да привредни субјект не представља привредни субјект у тешкоћама. Такође, имајући у виду описану основну делатност, може се закључити да се не ради о привредном субјекту који обавља делатност из сектора челика, синтетичких влакана и угља, на основу чега је испуњен претходни услов у смислу члана 7. став 2. Уредбе.

Даље, узимајући у обзир примарни циљ доделе средстава – реализација *green-field* инвестиције, те чињеницу да инвестициони пројекат садржи улагање у набавку земљишта и његово опремање, изградњу објеката, набавку опреме, Комисија сматра да се у конкретном случају ради о додели регионалне инвестиционе државне помоћи која се може доделити за почетна инвестициона улагања (материјална имовина) и отварање нових радних места повезаних са почетним улагањем (запошљавање 507 нових радника на неодређено време у року до краја 2024. године), што је у складу са чланом 9. Уредбе.

Наведено је релевантно са становишта да је Корисник приступио одабиру локације на фер, транспарентан и објективан начин водећи се превасходно трошковима. Сходно томе, Комисија је утврдила да је износ државне помоћи исказан у процењеној вредности грађевинског земљишта пропорционалан у односу на избор локације (који укључује трошкове и предности), као и да се ради о инструменту помоћи који најмање нарушава конкуренцију (додела грађевинског земљишта).

Укупна процењена вредност инвестиције износи 55.000.000,00 евра, сходно изјави Подносиоца износ оправданих трошкова износи 53.300.000,00 (у укупан износ оправданих трошкова нису урачунати трошкови набавке половне опреме). Стога, интензитет државне помоћи одређен искључиво у односу на процењену вредност земљишта износи 2,15% од укупне вредности инвестиције (укупна вредност земљишта је 1.145.318,51 евра). Имајући у виду да је достигнут интензитет мањи од дозвољених 50% оправданих трошкова у погледу великих почетних улагања, Комисија констатује да је наведено је у складу са условима из члана 13. Уредбе.

Сагледавајући могућност сопственог доприноса и задржавање инвестиције Корисника на територији Града Суботице, Комисија је узела у обзир да је Нацртом уговора предвиђена обавеза Корисника да обезбеди учешће од најмање $\frac{1}{4}$ оправданих трошкова из сопствених средстава или других извора који не садрже државну помоћ, односно прописану обавезу да инвестицију и новоотворена радна места повезана са инвестицијом задржи на територији Града Суботице најмање пет година након завршетка инвестиционог пројекта. Такође, Комисија је узела у обзир да је Подносилац пријаве уз послату документацију доставио и Писмо о намерама Корисника, сврставајући себе као потенцијалног корисника државне помоћи, односно у којем је изнео јасну намеру да у Суботици реализује инвестицију, при чему је истакнуто да је додела грађевинског земљишта у директној вези са отпочињањем инвестиционог пројекта, што последично утиче на брзину реализације. Сходно претходном, Комисија је утврдила да су испуњени сви кумулативни услови прописани чланом 14. Уредбе.

Од значаја за даљи ток инвестиције и контролу државне помоћи у контексту кумулације, представља Нацртом уговора прописана обавеза инвеститора да поменути уговор поднесе сваком даваоцу државне помоћи од кога је захтевана одређена додела средстава, при чему износ додељених средстава не сме бити виши од износа прописаног чланом 13. Уредбе.

На основу свега претходног, Комисија констатује да Уговор о отуђењу неизграђеног грађевинског земљишта катастарских парцела број: 33924/ К.О. Суботица у јавној својини града Суботице, представља основ за доделу индивидуалне државне помоћи која је у складу са правилима о додели државне помоћи,

односно да су испуњени услови из чл.7-14. Уредбе, који се односе на доделу регионалне инвестиционе државне помоћи, сходно чему је одлучено као у ставу **I диспозитива** овог решења.

Најзад, Комисија напомиње да је, у овом случају, одлучивала на основу података садржаних у Пријави, у вези са којом је, за тачност, веродостојност, истинитост и потпуност података наведених у Општем обрасцу пријаве државне помоћи и пратећој документацији која чини њен саставни део, одговоран Подносилац Пријаве, тј. давалац државне помоћи.

Комисија је, у складу са својим надлежностима, овом приликом само утврдила да ли је предметна државна помоћ у складу са правилима за доделу државне помоћи, у циљу заштите слободне конкуренције на тржишту, али даља контрола трошења јавних средстава и коришћење тих средстава је на даваоцу државне помоћи, који је у обавези да врши надзор да ли корисник државне помоћи троши средства у предвиђеном износу и за намену за коју су му та средства додељена.

У циљу обезбеђивања транспарентности а у складу са чланом 9. став 1. тачка б) Закона, Комисија је одлучила као у ставу **II диспозитива**.

Упутство о правном средству:

Ово решење је коначно у управном поступку.

Против овог решења није дозвољена жалба, али се може покренути управни спор подношењем тужбе Управном суду у Београду, Немањина 9, у року од 30 дана од дана пријема.

За подношење тужбе плаћа се судска такса у износу од 390 динара прописана Законом о судским таксама („Службени гласник РС“, бр. 28/1994, 53/1995, 16/1997, 34/2001 - др. закон, 9/2002, 29/2004, 61/2005, 116/2008 - др. закон 31/2009, 101/2011, 93/2012, 93/2014 и 106/2015).

Достављено:

- Градској управи Града Суботице
- Архиви

ПРЕДСЕДНИК КОМИСИЈЕ

Владимир Антонијевић